

ІНСТЫТУТ БЕЛАРУСКАЕ КУЛЬТУРЫ

СЭКЦЫЯ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА

АДЗЕЛ ПЕРШЫ. СЭРЫЯ V. КНІГА 7

**БЕЛАРУСКАЯ
НАВУКОВАЯ ТЭРМІНОЛЁГІЯ**

ВЫПУСК СЁМЫ

КОШТАМ ІНСТЫТУТУ БЕЛАРУСКАЕ КУЛЬТУРЫ

У М Е Н С К У—1926

ІНСТЫТУТ БЕЛАРУСКАЕ КУЛЬТУРЫ
СЭКЦЫЯ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА

МУЗЫЧНЫЯ ТЭРМІНЫ

КОШТАМ ІНСТЫТУТУ БЕЛАРУСКАЕ КУЛЬТУРЫ
У МЕНСКУ—1926

Надрукавана згодна з пастановай Прэзыдыуму Сэкцыі Беларускага Мастацтва ад 23 лютага 1926 г. (Прот. № 14, п. 1) у ліку 1.000 п'ясобнікаў, паводле ўхваленага Навуковай Радай на 1925-26 год выдавецкага пляну.

Адказны Рэдактар, Правадзейны Член
Інстытуту Беларускае Культуры *Ар. Смоліч.*

Сэкцыя Беларускага Мастацтва, складаючы пасья свайго заснавання (люты, 1925) плян працы, вызначыла, як адно з першых сваіх заданьяў, апрацоўку навуковае беларускае тэрмінолэгіі па ўсіх галінах мастацтва.

Апрацоўка гэтае тэрмінолэгіі была згрупавана ў адпаведнасьці з падзелам памянёнае сэкцыі на тры падсэкцыі (тэатральную, музычную і вобразных мастацтваў), прычым у першую чаргу пасьпелі скончыць апрацоўку музычнае тэрмінолэгіі, што бязумоўна, якраз на часе, калі мець, на ўвазе тую шырокую працу, якая распачалася ў галіне вывучэньня і складаньня беларускае музыкі і музычнае асьветы на Беларусі.

Слоўнік музычных тэрмінаў, які складае гэты выпуск „Беларускае Навуковае Тэрмінолэгіі“, быў апрацаваны паводле даручэньня Сэкцыі членам сэкцыі *Юльянам Дрэўзіным*, а потым разгледжаны ў Тэрмінолэгічнай Камісіі Музычнае падсэкцыі ў складзе членаў Сэкцыі Беларускага Мастацтва: *Вечаслава Сэляха, Міколы Аладава, Уладзімера Тэраўскага, Юльяна Дрэўзіна* і інш. Камісія зрабіла некаторыя папраўкі і дадаткі, пасья чаго слоўнік быў перададзены ў Правапісна-Тэрмінолэгічную Камісію Інстытуту Беларускае Культуры, якая канчальна яго разгледзела і апрацавала.

Абыймо слоўніку ахапляе тэорытычныя веды ва ўсіх галінах музыкі (элементарная тэорыя, гармонія, контрапункт, фуга, інструмантоўка, оркестроўка, формы). У склад яго не ўвашлі найноўшыя тэорыі (ладавая тэорыя Яворскага і інш.), якія яшчэ не атрымалі канчальнага навуковага прызнанья. Спаміж італьяянскіх тэрмінаў музычнае дынамікі і рытмікі ўзяты толькі самыя галоўныя.

Менск. Сакавік, 1926.

РАСІЙСКА-БЕЛАРУСКІ
СЛОЎНІК

А.

1. Аббревиатура	скарачэньне
2. Абсолютная музыка	абсолютная музыка, чыстая музыка
3. Автоматические инструменты	аўтаматычныя інструманты
4. Adagio (італ.)	працяжна
5. Ad libitum (лац.)	гл. libitum
6. Agilità (італ.)	рухавасьць, жваваньне
7. Agitato (італ.)	абурана, узварушана
8. A cappella (італ.)	адным хорам (без акомпані- мэнту інструмантаў)
9. Акколада	дужка
10. Акомпанимент	акомпанімент
11. Аккорд	акорд
12. Акт	акт, дзея
13. Акустика	акустыка
14. Акцент	акцэнт, націск
15. Allargando (італ.)	пашыраючы, зьмяншаючы шыбкасьць
16. Allegretto (італ.)	досьць жыва, жвава
17. Allegro (італ.)	жыва, борзда
18. Альт	альт
19. Альтерація	альтэрацыя, зьмена, зьмя- неньне
20. Alternativo (італ.)	папераменку
21. Amorevole, amoroso (італ.)	любоўна, пяшчотна
22. Амплітуда	амплітуда, велічыня вагань- няў гуку
23. Английский рожок	ангельскі рог
24. Angoscioso (італ.)	боязна, нясьмела
25. Andante (італ.)	павольна
26. Andantino (італ.)	досьць павольна
27. Animando, animato (італ.)	з душою, палка, гарача
28. Ancora (італ.)	яшчэ
29. Ансамбль	ансамбля, супольства, сумес- насьць
30. A piacere (італ.)	гл. piacere

31. Аподжиатура	аподжыятура (гл. форшлаг)
32. Appassionato (итал.)	палка
33. Аппликатура	аплікатура
34. Arbitrio, a suo arbitrio (итал.)	па сваім поглядзе
35. Ариетта	арыетта, маленькая арыя
36. Ария	арыя
37. Arco (итал.)	смычок
38. Арпеджио	гарпэджыю
39. Арранжировать	аранжыраваць
40. Арранжировка	аранжыроўка
41. Артикуляция	артыкуляцыя
42. Артист	артысты, мастак
43. Арфа	гарфа
44. Assai (итал.)	досыць, вельмі
45. Attacca (итал.)	без перапынку, не супыняючыся
46. Accelerando (итал.)	ускараючы

Б.

47. Балалайка	балалайка
48. Балет	балет
49. Баллада	баляда
50. Бандура	бандура
51. Барабан	барабан
52. Баритон	барытон
53. Баркаролла	баркароля
54. Бас	бас
55. Бекар	адмова (гл. отказ)
56. Бемоль	бэмоль
57. Бемольный	бэмольны
58. Bene, ben (итал.)	добра
59. Berceuse (фр.)	калыханка
60. Бесконечный канон	бясконцы канон
61. Bis (лац.)	двойчы
62. Ближайшие строи	бліжэйшыя лады
63. Восса (итал.)	рот
64. Болеро	болеро
65. Большой	вялікі
66. Большая секста	вялікая сэкта
67. " секунда	" сэкунда
68. " септима	" сэптыма
69. " терция	" тэрцыя
70. Бравурный	бравурны, смелагучны
71. Brío, con brío (итал.)	ажыўленьне, з ажыўленьнем
72. Бубен	бубен
73. Буквенный	літарны
74. Burla, burlesca, burletta (итал.)	жарт
75. Buffo (итал.)	комічны

В.

76. Вальс	вальц
77. Валторна	вальторна
78. Варьяция	вар'яцыя
79. Вводный тон	уступны тон
80. Вентиль	вэнтыль
81. Верхний голос	верхні голас
82. Вершина (интервала)	вяршыня (інтэрвалю)
83. <i>Vivace, vivo</i> (итал.)	ажыўлена
84. <i>Vivacissimo</i> (итал.)	вельмі ажыўлена
85. <i>Vide</i> (лац.)	глядзі
86. <i>Vigorouso</i> (итал.)	сільна, бадзёра
87. <i>Viola</i> (итал.)	альт (інструмант)
88. <i>Violino</i> (итал.)	скрыпка
89. <i>Violoncello</i> (итал.)	віолёнчэль
90. Virtuoz	мастак
91. <i>Vite</i> (фр.)	борзда
92. Возвратный ход	зваротны ход
93. Вокализ	вокаліз
94. Вокализация	вокалізацыя
95. Вокальная музыка	галасавая музыка, вокальная
96. <i>Vox</i> (лац.), <i>voce</i> (итал.)	голос
97. <i>Volta</i> (итал.)	раз, перавярні
98. Восьмая (нота)	восьмая (нота)
99. Вспомогательная нота	дапаможная нота
100. Выразительность	выразнасць, выразістасць
101. Высота (звука)	вышыня (гуку)

Г.

102. Гавот	гавот
103. Галоп	галёп
104. Гамма	гама
105. <i>Garbo, con garbo</i> (итал.)	далікатна
106. Гармонический	гармонічны
107. Гармония	гармонія
108. Генералбас	генэралбас
109. Генеральная пауза	агульная паўза
110. Гипофригийский	гіпофрыгійскі
111. Гитара	гітара
112. <i>Giocoso</i> (итал.)	жартліва, весела
113. Гимн	гімн
114. <i>Giusto</i> (итал.)	правільна,
115. Главный тон	галоўны тон
116. <i>Glissando, glissato</i> (итал.)	гліссанда
117. Голос	голос
118. Голосоведение	вядзеньне голасу

119. Гомофония	гомофонія, аднагалосьсе
120. Гомофонный	гомофонны, аднагалосны
121. Гортань	гартань
122. Гортанный	гартанны
123. Grave (итал.)	цяжка, паважна
124. Gran, grande (итал.)	вялікі
125. Grandezza (итал.)	вялікасьць, годнасьць
126. Grandioso (итал.)	вялічна, вялізарна
127. Grazioso, con grazia (итал.)	прыгожа
128. Группетто	групэта
129. Guerriero (итал.)	ваяўніча

Д.

130. Движение	рух
131. Двойной (нота, трель, бемоль, диез и др.)	падвойны (нота, трэля, бэмоль, дыез і інш.)
132. Двухчертный	двухрысны
133. Declamando (итал.)	дэклямуючы
134. Декламация	дэклямацыя
135. Decrescendo (итал.)	слабеючы, сыціхаючы
136. Del, dello (итал.)	ад
137. Delicato, delicatamente, con delicatezza (итал.)	далікатна
138. Демпфер	дэмпфэр, сурдына
139. Determinando, determinato (итал.)	выразна, рашуча
140. Детонировать	дэтонаваць
141. Децима	дэцыма
142. Deciso (итал.)	гл. determinando
143. Диапазон	дыяпазон, ахват
144. Диатонический	дыятонічны
145. Divisi (итал.)	асобна, паасобку
146. Диез	дыез
147. Diminuendo (итал.)	гл. decrescendo
148. Дирижер	дырыжэр, кіраўнік
149. Дирижировать	дырыгаваць, кіраваць
150. Дисгармония	дысгармонія, рознагучнасьць
151. Дискант	дыскант
152. Дискантовый	дыскантовы
153. Диссонанс	дысонанс
154. Длительность (звука)	даўжыня, працяжнасьць (гуку)
155. Длительный	доўгі, працяжны
156. Добавочная линия	дадатковая лінія
157. Dolore, con dolore, doloroso (итал.)	смутна, сумна
158. Dolce (итал.)	прыемна, лагодна
159. Доминанта	домінанта

160. Дорийский	дорыйскі
161. Драматическая музыка	драматычная музыка
162. Дубль-бемоль	дубль-бэмольт, падвойны бэ- моль
163. Дубль-диез	дубль-дыез, падвойны дыез
164. Дуодецима	дуодэцыма
165. Дуоль	дуоля
166. Духовые инструменты	духавыя інструманты
167. Дуэт	дуэт
168. Дыхание	дыханьне

Ж.

169. Жига	жыга
-----------	------

З.

170. Задержание	затрыманьне
171. Заключение	заклучэньне
172. Запев	запеў
173. Запрещенные гармониче- ские последования	забароненыя гармонічныя па- сьледваньні
174. Затакт	затакт
175. Звук	гук
176. Звуковой	гукавы
177. Звукоряд	гукарад
178. Звучность	гучнасьць
179. Знак	знак

И.

180. Игра	ігра
181. Идиллия	сялянка, ідылія
182. Изменение	зьмена
183. Измененный	зьмянёны
184. Имитация	імітацыя, перайманьне
185. Impetuoso (итал.)	імпэтна, парыўна
186. Импровизация	імпровізацыя
187. Инвенция	інвэнцыя
188. Inquieto (итал.)	непакойна
189. Innocente (итал.)	проста
190. Insensibile, insensibilimente (итал.)	няпрыметна
191. Instante (итал.)	упарта, настойна
192. Инструмент	інструмант
193. Инструментальная музыка	інструмантальная музыка
194. Инструментовка	інструмантоўка
195. Интервал	інтэрвал, прамежак

196. Интерлюдия	інтэрлюдыя
197. Интермеццо	інтэрмэццо
198. Интонация	інтонацыя
199. Интродукция	інтродукцыя, уступ
200. Ионийский	іонійскі
201. Исполнение	спаўненьне, выкананьне
202. Istesso (итал.)	той-жа
203. Istesso (Istesso) tempo (итал.)	той-жа тэмп

К.

204. Каватина	каватына
205. Каданс	каданс—(гл. каденция)
206. Каденция	кадэнцыя, заключэньне
207. Какофония	какофонія, ліхагучнасьць
208. Calando (итал.)	сьціхаючы
209. Calmando (итал.)	супакойваючыся
210. Calmato (итал.)	спакойна
211. Камерная музыка	камэрная музыка
212. Камертон	камэртон
213. Канифоль	каляфон, каніфоль
214. Канон	канон
215. Cantabile (итал.)	сьпеўна
216. Кантата	кантата
217. Кантилена	кантилена
218. Cantus (лац.)	сьпяваньне
219. Капелла	капэля
220. Капельмейстер	капэльмайстар
221. Caro (итал.), da caro	пачатак, ад пачатку
222. Capriccio (итал.)	капрычыю
223. Carezzando (итал.)	пяшчотна
224. Кастаньеты	кастаньеты
225. Кастрат	кастрат
226. Кварта	кварта
227. Квартдецима	кварт-дэцыма
228. Квартет	квартэт
229. Квартовый	квартавы
230. Квартоль	квартоля
231. Quietо (итал.)	спакойна
232. Квинта	квінта
233. Квинтдецима	квінт-дэцыма
234. Квинтет	квінтэт
235. Квинтовый	квінтавы
236. Квинтовый круг	квінтавы круг
237. Квинтоль	квінтоля
238. Квинты запрещенные	квінты забароненыя
239. Квинты параллельные	квінты роўналежаьныя
240. Клавесин	клявэсын

241. Клавиатура	клявіатура
242. Клавикорды	клявікорды
243. Клавиша	клявіш
244. Кларнет	клярнэт
245. Класс	кляса
246. Классический	клясычны
247. Ключ	ключ
248. „ альтовый	„ альтовы
249. „ баритоновый	„ барытонавы
250. „ басовый	„ басовы
251. „ дискантовый	„ дыскантовы
252. „ меццо-сопрановый	„ мэцца-сопранавы
253. „ скрипичный	„ скрыпічны
254. „ сопрановый	„ сопранавы
255. „ теноровый	„ тэнаровы
256. Колокол	звон
257. Колоратура	колёратура
258. Комбинационный	комбінацыйны
259. Комбинация	комбінацыя
260. Комма	кома, коска
261. Commodo (итал.)	спакойна
262. Композитор	композытар
263. Композиция	композыцыя
264. Консерватория	консэрваторыя
265. Консонанс	консонанс
266. Контрабас	контрабас
267. Контральто	контральт
268. Контрапункт	контрапункт
269. Контроктава	контрактава
270. Концерт	концэрт
271. Концертино	концэртина
272. Концертмейстер	концэртмайстар
273. Concitato (итал.)	абурана, узбуджана
274. Corda (итал.)	струна
275. Корнет	корнэт
276. Corno (итал.)	вальторна
277. Crescendo	узрастаючы, узмацняючы
278. Куранта	куранта

Л.

279. Лад	лад
280. Lacrimoso (итал.)	сьлёзна, жаласьліва
281. Lamentabile, lamentoso (итал.)	жаласьліва
282. Lamento (итал.)	жальба
283. Languendo, languente, languido (итал.)	нудна
284. Largando, allargando (итал.)	шырэй, павольней

285. Larghetto (італ.)	досыць шырака, павольна
286. Largo (італ.)	шырака
287. Legatissimo (італ.)	вельмі злучна
288. Legato (італ.)	злучна
289. Leggiero (італ.)	лёгка
290. Лейтмотив	лейтмотыў
291. Lentando, slentando (італ.)	зьдзержваючы, зьмяншаючы шпаркасьць
292. Lento (італ.)	павольна
293. Lesto (італ.)	жвава
294. Libitum, ad libitum (лац.)	паволі, як падабаецца
295. Либретто	лібрэтта, кніжка
296. Лига	ліга, злучнік
297. Лигатура	лігатура, злучнік
298. Лидийский	лідыйскі
299. Линейная система	лінейная сыстэма
300. Линия	лінія
301. Лира	ліра
302. L'istesso tempo (італ.)	гл. istesso
303. Литавры	літаўры
304. Licenza (італ.)	вольнасьць
305. Ложки	ложкі
306. Loco (італ.)	на месцы
307. Локрийский	лёкрыйскі
308. Lugubre (італ.)	пахмура, сумна
309. Ludus (лац.)	ігра
310. Lusingando (італ.)	вельмі далікатна
311. Лютня	лютня

М.

312. Ma (італ.)	але
313. Maggiore (італ.)	мажор
314. Мадригал	мадрыгаль
315. Мажор	мажор
316. Мажорный	мажорны
317. Maëstoso (італ.)	вялічна
318. Maëstro (італ.)	майстар
319. Malinconico (італ.)	мэлянхолічна
320. Малый	малы
321. Мандола	мандоля
322. Мандолина	мандаліна
323. Mancando (італ.)	слабеючы
324. Мануаль	мануаля
325. Marcato (італ.)	адбіваючы
326. Martellato (італ.)	моцна выбіваючы
327. Marziale (італ.)	ваяўніча
328. Marcia (італ.)	марш

329. Medesimo (итал.)	той-жа
330. Медианта	мэдыянта
331. Мелизмы	мэлізмы
332. Мелодекламация	мэлэдэклямацыя
333. Мелодика	мэлэдыка
334. Мелодический	мэлэдычны
335. Мелодия	мэлэдыя
336. Мелодрама	мэлэдрама
337. Меломимика	мэлёміміка
338. Мензура	мэнзура
339. Мензуральный	мэнзуральны
340. Meno (итал.)	менш
341. Messanza (итал.)	мешаніна
342. Mesto (итал.)	сумна
343. Метрика	мэтрыка
344. Метроном	мэтроном
345. Механизм	мэханізм
346. Mezzo (итал.)	сярэдні
347. Меццо-сопрано	мэццо-сопрана
348. Minacevole, minacioso, minaciando (итал.)	пагражаючы
349. Миксолидийский	міксалідыйскі
350. Минор	мінор
351. Минорный	мінорны
352. Misterioso (итал.)	таямнічна
353. Многоголосие	многагалосьсе
354. Movimento (итал.)	рух
355. Moderato (итал.)	мерна
356. Модуляция	модуляцыя
357. Molto (итал.)	вельмі, многа
358. Монодия	монодыя
359. Монохорд	монохорд
360. Мордент	мордэнт
361. Morendo (итал.)	заміраючы
362. Mosso (итал.)	ажыўлена
363. Мотив	мотыў
364. Музыка	музыка
265. Музыкальный	музыкальны, музычны
366. Музыкант	музыка
367. Мундштук	мундштук
368. Мутация	мутацыя

Н.

369. Наклонение	накланеньне
370. Настраи́вать	настройваць
371. Настройка	настройка
372. Настройщик	настройшчык

373. Натуральный	натуральны
374. Нахшлаг	нахшляг, панотка
375. Невмы	нэўмы
376. Negligente (итал.)	нядбала
377. Нижний (голос, нота)	сподні (голос, нота)
378. Новемоль	новэмоля
379. Нона	нона
380. Нота	нота
381. Нотация	нотацыя
382. Нотный	нотны
383. Нотопечатание	нотадрукаваньне
384. Нотописание	нотапіс

О.

385. Обертон	обэртон, дадатковыя тоны
386. Облигатный	абавязковы
387. Обращать	зварочваць
388. Обращение	зварот
389. Обращенный	зьвернуты
390. Однозвучие	аднагучнасьць
391. Одночертный	аднарысны
392. Октава	актава
393. Октет	актэт
394. Опера	опэра
395. Орган	арганы
396. Органный	арганны
397. Оркестр	аркестра
398. Основание (интервала)	аснова (інтэрвалю)
399. Основной (аккорд, голос)	асноўны (акорд, голас)
400. Отказ	адмова (гл. бекар)
401. Отклонение	адхіленьне
402. Оттепок	адценьне

П.

403. Параллельный	роўналежны, паралельны
404. Parlando (итал.)	гаворачы
405. Партитура	партытура
406. Партия	партыя
407. Patetico (итал.), patheticque (фр.)	патэтычна, палка
408. Пауза	паўза, перапынак, маўчанка
409. Певчий	пеўчы
410. Певческий	сьпеўны
411. Педаль	пэдаля
412. Pesante (итал.)	цяжка
413. Пение	пяньне, сьпяваньне

414. Perdendosi (італ.)	знікаючы
415. Перечение	пярэчаньне
416. Период	пэрыод
417. Песня	песьня
418. Петъ	пецъ, пяць, сьпяваць
419. Pezzo (італ.)	п'еса
420. Piangendo (італ.)	жаласьліва
421. Пианино	піаніна
422. Pianissimo (італ.)	вельмі ціха
423. Piano	ціха
424. Piacere, à piacere (італ.)	гл. libitum
425. Piacevole (італ.)	прыемна
426. Piccolo (італ.)	маленькі, маленькая флейта
427. Più (італ.)	больш
428. Pizzicato (італ.)	шчыпком
429. Placido, placidamente (італ.)	спакойна
430. Побочный(тема, трезвучие)	пабочны (тэма, трохгучнасьць)
431. Повторение	паўтарэньне
432. Повышение	падвышэньне
433. Повышенный	падвышаны
434. Poco (італ.)	трохі, троху
435. Полифония	многагалосьсе
436. Половинная нота	паўнота
437. Положение	палажэньне
438. Полутон	паўтон
439. Понижение	зніжэньне
440. Пониженный	зніжаны
441. Попурри	папуры, мешаніна
442. Последование	пасьледваньне
443. Possibile (італ.)	магчыма
444. Pregando (італ.)	упрашаючы
445. Preghiera (італ.)	малітва
446. Пред'ем	прадузяцьце
447. Прелюдия	прэлюдыя
448. Precipitando (італ.)	гл. accelerando
449. Presto (італ.)	вельмі борзда
450. Прима	прыма
451. Primo (італ.)	першы
452. Программа	програма
453. Промежуточный	прамежны
454. Противоположный	процілежны
455. Противусложение	проціскладаньне
456. Проходящие тоны	праходныя тоны
457. Прямое движение	просты рух
458. Punto (італ.)	кропка
459. Пьеса	п'еса
460. Пятиступенная гамма	пяціступенная гама
461. Пятичертный	пяцірысны

Р.

462. Размер	разьмер
463. Разработка	распрацоўка
464. Разрешать	разьвязаць
465. Разрешение	разьвязаньне
466. Разрешенный	разьвязаны
467. Rallentando (итал.) rall.	зьмяншаючы шпаркасьць
468. Rapidamente, rapido (итал.)	скора, борзда
469. Рапсодия	рапсодыя
470. Раструб	розьверць
471. Регистр	рэгістр
472. Резонанс	рэзонанс
473. Реквием	рэквіэм
474. Religioso (итал.)	рэлігійна, пабожна
475. Repetizione (итал.)	паўтарэньне
476. Репетиция	рэпэтыцыя, проба
477. Реплика	адказ
478. Реприза	рэпрыза, паўтарэньне
479. Респирация	дыханьне
480. Recitando (итал.)	дэклямуючы
481. Речитатив	рэчытатыў
482. Rigoroso (итал.)	строга
483. Rinforzando (итал.)	вельмі ўзмацняючы
484. Risentito (итал.)	выразна
485. Risoluto (итал.)	рашуча
486. Risposta (итал.)	адказ
487. Ritardando (итал.)	гл. rallentando
488. Ritenuto (итал.)	гл. rallentando
489. Ритм	рытм
490. Ритмика	рытміка
491. Ритурнель	рытурнэля
492. Robustamente (итал.)	моцна, мужна
493. Родство (тонов)	роднасьць (таноў)
494. Росо (итал.)	сіпата, хрыпла
495. Романтизм	романтызм
496. Романтический	романтычны
497. Рондо	ронда
498. Рояль	рояль
499. Рулада	руляда

С.

500. Салонная музыка	салённая музыка
501. Saltato (итал.)	скочучы
502. Svelto (итал.)	бадзёра, свабодна
503. Свирель	жалейка
504. Свободный художник	вольны мастак

505. Связка	гл. <i>ligatura</i>
506. Связно	гл. <i>legato</i>
507. <i>Sdegnoso</i> (итал.)	настойлива, ушарта
508. Секвенция	сэквэнция
509. <i>Secondo</i> (итал.)	другі
510. Секста	сэкста
511. Секстаккорд	сэкстакорд
512. Секстет	сэкстэт
513. Секстоль	сэкстоля
514. Секунда	сэкунда
515. <i>Semplice</i> (итал.)	проста
516. <i>Sempre</i> (итал.)	стала, бязупынна
517. <i>Sensibile</i> (итал.)	чула, чульлива
518. <i>Sentimento</i> (итал.)	пачуцьцё
519. <i>Senza</i> (итал.)	без, бяз
520. <i>Segno</i> (итал.)	знак
521. Септаккорд	сэптаккорд
522. Септет	сэптэт
523. Септима	сэптыма
524. Септимоль, септоль	сэптымоля, сэптоля
525. Серенада	сэрэнада
526. <i>Serio, serio</i> (итал.)	паважна
527. Сила (звука)	моц (гуку)
528. <i>Silenzio</i> (итал.)	маўчаньне
529. Сильное время	моцны час
530. <i>Simile</i> (итал.)	падобна, таксама
531. Симфония	сымфонія
532. Симфонический	сымфонічны
533. Синкопа	сынкопа
534. <i>Sino, sin</i> (итал.)	аж да
535. Сирена	сырэна
536. Система	сыстэма
537. Ска́ла	ска́ля
538. <i>Scherzando, scherzoso</i> (итал.)	жартліва
539. <i>Scherzo</i> , скерцо (итал.)	жарт
540. <i>Schiolto</i> (итал.)	свабодна
541. Скрещивание голосов	крыжаваньне галасоў
542. Скрипичный	скрыпічны
543. Скрипка	скрыпка
544. Скрытые квинты и октавы	скрытыя квінты і актавы
545. Слабое время	слабы час
546. <i>Slentando</i> (итал.)	гл. <i>rallentando</i>
547. Слух	слух
548. <i>Smanioso</i> (итал.)	бушуючы, гвалтоўна
549. <i>Sminuendo</i> (итал.)	гл. <i>diminuendo</i>
550. <i>Smorzando</i> (итал.)	заміраючы
551. Смычек	смычок, смык
552. Смычковый	смычковы

553. Совершенный	дасканалы
554. Созвук	сугук
555. Созвучание	сугучэньне
556. Созвучать	сугучэць
557. Созвучие	гл. консонанс
558. Сокращение	гл. аббревиатура
559. Solenne, solennemente (итал.)	урачыста
560. Соло	солё
561. Сольмизация	сольмізацыя
562. Сольфеджио	сольфэджыо
563. Sonabile (итал.)	гучна
564. Соната	соната
565. Сонатина	сонатына
566. Sonoramente, sonoro (итал.)	гучна, галосна
567. Sopra (итал.)	вышэй, над
568. Сопрано	сопрана
569. Sordino (итал.)	сурдына, глушнік
570. Sordo (итал.)	глуха
571. Sospirando, sospirante (итал.)	уздыхаючы
572. Sostenuto (итал.)	затрымліваючы
573. Sotto voce (итал.)	паўголосам
574. Spianato (итал.)	гладка, проста
575. Spiccato (итал.)	скачучы
576. Spirito, con spirito (итал.)	дух, з адухаўленьнем
577. Splendidamente (итал.)	бліскуча, пышна
578. Средние голоса	сярэдня галасы
579. Сродство тонов	гл. родство
580. Стиль	стыль
581. Stiracchiato (итал.)	расьцягнута
582. Strepitoso (итал.)	шумна
583. Stringendo (итал.)	ускараючы
584. Строй	строй, лад
585. Струна	струна
586. Струнный	струнны
587. Степень	ступень
588. Su, sul (итал.)	на
589. Suave (итал.)	далікатна, мякка
590. Субдоминанта	субдомінанта
591. Subito (итал.)	раптам
592. Suono (итал.)	гук
593. Сурдина.	гл. sordino
594. Suffocato (итал.)	прыдушана
595. Sforzando, sforzato (итал.)	моцна выдзяляючы
596. Сюита	сюіта

Т.

597. Такт	такт
598. „ двухдольный	„ дзьвюхдольны
599. „ простой	„ просты

600. „ сложный	„ складаны	
601. „ трехдольный	„ трохдольны	
602. Тактовая черта	тактавая рыска	
603. Тактовое обозначение	тактавае азначэньне	
604. Tamburo (итал.)	бубен	
605. Tanto (итал.)	столькі	
606. Тарантелла	тарантэля.	
607. Tardando (итал.)	гл. ritardando	
608. Тарелки	талеркі	
609. Tastiera, tasto (итал.)	грыф	
610. Tacet (лац.)	маўчыць	
611. Театр	тэатр	
612. Тема	тэма	
613. Тембр	тэмбр, ахварбоўка гуку	
614. Темп	тэмп	
615. Темперация	тэмпэрацыя	
616. Темперированный	тэмпэраваны	
617. Темперировать	тэмпэраваць	
618. Tempestuoso (итал.)	бурна, гвалтоўна	
619. Teneramente (итал.)	далікатна	
620. Tenuto (итал.)	вытрымала	
621. Теория	тэорыя	
622. Терцет	тэрцэт	
623. Терция	тэрцыя	
624. Терц-децима	тэрц-дэцыма	
625. Тесное положение (аккорда)	цеснае разьмяшчэньне	(акорду)
626. Тетрахорд	тэтрахорд	
627. Техніка	тэхніка	
628. Timpani (итал.)	літаўры	
629. Тон	тон	
630. Тональность	тональнасьць	
631. Тоника	тоніка	
632. Tosto (итал.)	хутка, быстра	
633. Точка	кропка (гл. punto)	
634. Tranquillo (итал.)	спакойна	
635. Транспозиция	транспозыцыя	
636. Транспонирование	транспонаваньне	
637. Транспонировать	транспонаваць	
638. Tratto (итал.)	расьцягнута	
639. Tre (итал.)	тры	
640. Трезвучие	трохгучнасьць	
641. Трель	трэля	
642. Тремолирование	трэмоляваньне	
643. Тремолировать	трэмоляваць	
644. Трэмоло	трэмолё	
645. Треугольник	трохугольнік	
646. Трехчертный	трохрысны	

647. Трио	трыо
648. Триоль	трыоля
649. Trionfante (итал.)	урачыста
650. Tristezza (итал.)	смутак, журба
651. Tromba (итал.)	труба
652. Тромбон	трамбон
653. Troppo (итал.)	надта
654. Труба	труба (гл. tromba)
655. Туба	туба
656. Tumultuoso (итал.)	шумна
657. Tutto, tutti (итал.)	увесь, усе

У.

658. Увеличение	павялічэньне
659. Увеличенный	павялічаны
660. Увертюра	увэртюра
661. Удар	удар
662. Ударение	націск (гл. акцэнт)
663. Ударные инструменты	ударныя інструманты
664. Удлинение	падаўжэньне
665. Укорочение	скарачэньне
666. Украшения	аздобы
667. Ultimo (итал.)	астатні
668. Уменьшать	памянішаць
669. Уменьшение	памяншэньне
670. Уменьшенный	паменшаны
671. Ундэцима	ундэцыма
672. Униссон	унісон, аднагучнасьць
673. Унтертоны	унтэртоны
674. Упражнение	практыкаваньне

Ф.

675. Фагот	фагот
676. Фактура	фактура
677. Фальцет	фальцэт
678. Фальшивый	фальшывы
679. Фантазировать	фантазьяваць
680. Фантазия	фантазія
681. Fantastico (итал.)	фантастычна
682. Фанфара	фанфара
683. Fastoso (итал.)	урачыста
684. Facile (итал.)	лёгка
685. Fervido, fervidamente (итал.)	горача, палка
686. Фермата	фэрмата, прыпын
687. Feroce (итал.)	жорстка, дзіка

688. Festivo, festivamente (італ.)	святоточна
689. Фигура	фігура
690. Фигуральный	фігуральны
691. Фигурация	фігурацыя
692. Фигурованный	фігураваны
693. Fiero (італ.)	горда
694. Филармонический	фільгармонічны
695. Филармония	фільгармонія
696. Финал	фіналь, канец
697. Fine (італ.)	канчатак
698. Finezza (італ.)	утончанасьць
699. Fioco (італ.)	сіпата
700. Фиоритура	фіорытура, аздоба
701. Фисгармония	фісгармонія
702. Фистула	фістуля
703. Флажолет	фляжолет
704. Flautando, flautato (італ.)	флейтападобна
705. Flauto (італ.)	флейта
706. Флейта	гл. flauto
707. Flebile (італ.)	жаласна
708. Flessibile (італ.)	гладка, роўна
709. Форма	форма
710. Forte (італ.)	моцна
711. Фортепиано	фортап'ян
712. Фортепианный	фортап'янны
713. Fortissimo (італ.)	вельмі моцна
714. Forza (італ.)	моц
715. Форшлаг	форшляг, праднотка
716. Фраза	сказ
717. Фразировать	выражаць
718. Фразировка	выражэньне
719. Franchezza (італ.)	сьмеласьць, адвага
720. Freddo (італ.)	зімна, халодна
721. Fresco (італ.)	бадзёра
722. Fretta (італ.)	пасьпешнасьць
723. Frettando, con fretta (італ.)	сьпешна
724. Фригийский	фрыгійскі
725. Frosch (ням.)	калодка
726. Фуга	фуга
727. „ двойная	„ падвойная
728. „ простая	„ простая
729. Фугато	фугата
730. Фугетта	фугэта
731. Фугированный	фугіраваны
732. Funebre (італ.)	хаўтурна
733. Fuoco, con fuoco (італ.)	агонь, з агнём
734. Furia (італ.)	шал
735. Furioso, furibondo (італ.)	шалёна

Х.

736. Характеристика	характарыстыка
737. Ход	ход
738. Хор	хор
739. Хорал	хораль
740. Хоральный	хоральны
741. Хордометр	струнамер
742. Хореография	хорэографія
743. Хорист, -ка	хорысты, -ка
744. Хоровод	харавод, карагод
745. Хоровой	хàравы
746. Хроматический	хроматычны

Ц.

747. Цезура	цэзура, разрэз
748. Целая нота	цэлая нота
749. Целотонная гамма	цэлатонная гама
750. Целый тон	цэлы тон
751. Церковный	царкоўны
752. Циклический	цыклічны, кругавы
753. Цимбалы	цымбалы
754. Цитра	цытра
755. Цифра	цыфра
756. Цифрованный	цыфраваны
757. Цифровка	цыфроўка

Ч.

758. Celege (итал.)	быстра, шпарка, скоро
759. Черта	рыска
760. Четвертной	чвэртны
761. Четверть	чвэрць
762. Четырехчертный	чатырохрысны
763. Чистый строй	чысты строй

Ш.

764. Шарманка	катарынка
765. Широкое расположение (аккорда)	шырокае разьмяшчэньне (акорду)
766. Школа	школа
767. Штрих	штрых

Э.

768. Eguale (итал.)	роўны
769. Egualemente (итал.)	роўна, роўнамерна
770. Экспозиция	экспозыцыя, выклад
771. Экспрессия	выразістасьць
772. Экспромпт	экспромпт
773. Elevato (итал.)	узьнесена

774. Elegante (італ.)	прыгожа
775. Eleganza (італ.)	прыгожасьць
776. Elegiaco (італ.)	жаласьліва
777. Энгармонізм	энгармонізм
778. Энгармонічны	энгармонічны
779. Energico (італ.)	рашуча
780. Entrata (італ.)	уступ
781. Эолійскі	эолійскі
782. Eroico (італ.)	гэроічна
783. Espirando (італ.)	гл. morendo
784. Espressione, con—(італ.)	выразістасьць, з выразістасьцю
785. Espressivo (італ.)	выразіста
786. Эстетика	эстэтыка
787. Эстэтычны	эстэтычны
788. Эхо	рэха, водгук

СЛОЎНІК

беларускіх тэрмінаў

(лічбы пры тэрмінах адпавядаюць нумэрацыі расійска-беларускага слоўніку).

А.

Абавязковы—386.
Абсолютная музыка—2.
Абурана—7; 273.
Агонь—733.
Агульная паўза—109.
Ад—136.
Адбіваючы—325.
Адвага—719.
Адказ—477; 486.
Адмова—55; 400.
Аднагалосны—120.
Аднагалосьсе—119.
Аднагучнасьць—390; 672.
Аднарысны—391.
Адным хорам—8.
Ад пачатку—221.
Адхіленьне—401.
Адценьне—402.
Аж да—534.
Ажыўлена—83; 362.
Ажыўленьне—71.
Аздоба—700.
Аздобы—666.
Акомпанімент—10.
Акорд—11.
Акт—12.
Актава—392.
Актэт—393.
Акустыка—13.
Акцэнт—14.
Але—312.
Альт—18.
Альт (інструмант)—87.
Альтэрацыя—19.
Амплітуда—22.
Ангельскі рог—23.
Ансамбля—29.
Аплікатура—33.
Аподжыятура—31.

Аранжыраваць—39.
Аранжыроўка—40.
Арганы—395.
Арганны—396.
Артыкуляцыя—41.
Артысты—42.
Арыетта—35.
Арыя—36.
Аснова (інтэрвалю)—398.
Асноўны (акорд, голас)—399.
Асобна—145.
Астатні—667.
Аўтаматычныя інструман-
ты—3.
Ахват—143.

Б.

Бадзёра—86; 502; 721.
Балалайка—47.
Балет—48.
Баляда—49.
Бандура—50.
Барабан—51.
Баркароля—53.
Барытон—52.
Бас—54.
Без—519.
Бліжэйшыя лады—62.
Бліскуча—577.
Болеро—64.
Больш—427.
Борзда—17; 91; 448; 468.
Боязна—24.
Бравурны—70.
Бубен—72; 604.
Бурна—618.
Бушуючы—548.
Быстра—632; 758.
Бэмоль—56.
Бэмольны—57.
Бяз—519.

Бязупынна—516.
Бясконцы канон—60.

В.

Вальторна—77; 276.
Вальц—76.
Вар'яцыя—78.
Ваяўніча—129; 327.
Велічыня ваганьняў гуку—22.
Вельмі—44; 357; 449.
Вельмі ажыўлена—84.
» далікатна—310.
» злучна—287.
» моцна—713.
» узмацняючы—483.
» ціха—422.
Верхні голас—81.
Весела—112.
Віолёнчэль—89.
Водгук—788.
Вокаліз—93.
Вокалізацыя—94.
Вольнасьць—304.
Вольны мастак—504.
Восьмая (нота)—98.
Выкананьне—201.
Выклад—770.
Выражаць—717.
Выражэньне—718.
Выразіста—785.
Выразістасьць—100; 771.
Выразістасьць, з выразістасьцю—784.
Выразна—484; 139.
Выразнасьць—100.
Вытрымала—611.
Вышыня (гуку)—101.
Вышэй—567.
Вэнтэль—80.
Вядзеньне голасу—118.
Вялізарна—126.
Вялікасьць—125.
Вялікі—65; 124.
Вялікая сэкта—66.
» сэкунда—67.
» сэптыма—68.
» тэрцыя—69.
Вялічна—126; 317.
Вяршыня (інтэрвалю)—82.

Г.

Гавот—102.
Гаворачы—404.
Галасавая музыка—95.
Галёп—103.
Галосна—566.
Галоўны тон—115.
Гама—104.
Горача—27.
Гармонічны—106.
Гармонія—107.
Гарпэджыю—38.
Гартань—121.
Гартанны—122.
Гарфа—43.
Гвалтоўна—547; 618.
Генэралбас—108.
Гімн—113.
Гіпофрыгійскі—110.
Гітара—111.
Гладка—574; 708.
Гліссанда—116.
Глуха—570.
Глушнік—569.
Глядзі—85.
Годнасьць—125.
Голас—96; 117.
Гомофонія—119.
Гомофонны—120.
Горача—685.
Горда—693.
Групэта—128.
Грыф—609.
Гук—175; 592.
Гукавы—176.
Гукарад—177.
Гучнасьць—178.
Гучна—563; 566.
Гэроічна—782.

Д.

Дадатковая лінія—156.
Дадатковыя тоны—385.
Далікатна—105; 589; 619; 137.
Дапаможная (нота)—99.
Дасканалы—553.
Двойчы—61.
Двухрысны—132.

Дзея—12.
 Дзіка—687.
 Добра—58.
 Домінанта—159.
 Дорыйскі—160.
 Досыць—44.
   » жыва—16.
   » павольна—26.
   » шырака—285.
 Доўгі—155.
 Даўжыня (гуку)—154.
 Драматычная музыка—161.
 Другі—509.
 Дубль-бэмоль—162.
 Дубль-дыез—163.
 Дужка—9.
 Дуодэцыма—164.
 Дуоля—165.
 Дух—576.
 Духавыя інструманты—166.
 Дуэт—167.
 Дыз—146.
 Дырыжэр—148.
 Дырыгаваць—149.
 Дысгармонія—150.
 Дыскант—151.
 Дыскантовы—152.
 Дысонанс—153.
 Дыханьне—168; 479.
 Дыяпазон—143.
 Дыятонічны—144.
 Дэклямацыя—134.
 Дэклямуючы—133; 480.
 Дэмпфэра—138.
 Дэтонаваць—140.
 Дэцыма—141.

Ж.

Жаласна—707.
 Жаласьліва—280; 281; 420; 776.
 Жалейка—503.
 Жальба—282.
 Жарт—74; 539.
 Жартліва—112; 538.
 Жвава—16; 293.
 Жвавасьць—6.
 Жорстка—687.
 Журба—650.

Жыва—17.
 Жыга—169.

З.

Забароненыя гармонічныя па-
 сьледваньні—173.
 З агнём—733.
 З адухаўленьнем—576.
 З ажыўленьнем—71.
 Заклучэньне—171; 206.
 Заміраючы—361; 550.
 Запеў—172.
 Затакт—174.
 Затрыманьне—170.
 Затрымліваючы—572.
 Зварот—388.
 Зваротны ход—92.
 Зварочваць—387.
 Звон—256.
 З душою—27.
 Зімна—720.
 Злучна—288.
 Злучнік—296; 297.
 Знак—179; 520.
 Зьвернуты—389.
 Зьдэжжваючы—291.
 Зьніжаны—440.
 Зьніжэньне—439.
 Зьнікаючы—414.
 Зьмена—19; 182.
 Зьменены—183.
 Зьмяненьне—19.
 Зьмяншаючы шпаркасьць—
 291; 467.
 Зьмяншаючы шыбкасьць—15.

І.

Ігра—180.
 Ідылія—181.
 Імітацыя—184.
 Імпэтна—185.
 Імпровізацыя—186.
 Інвенцыя—187.
 Інструмант—192.
 Інструмантальная музыка—193.
 Інструмантоўка—194.
 Інтэрвал—195.
 Інтэрлюдыя—196.
 Інтэрмеццо—197.

Інтанацыя—198.
Інтродукцыя—199.
Іонійскі—200.

К.

Каватына—204.
Каданс—205.
Кадэнцыя—206.
Какофонія—207.
Калодка—725.
Калыханка—59.
Камерная музыка—211.
Камэртон—212.
Канец—696.
Каніфоль—213.
Канон—214.
Кантата—216.
Кантылена—217.
Канчатак—697.
Капрычыю—222.
Капэля—219.
Капэльмайстар—220.
Кастаньеты—224.
Кастрат—225.
Катарынка—764.
Кварта—226.
Кварт-дэцыма—227.
Квартэт—228.
Квартавы—229.
Квартоля—230.
Квінта—232.
Квінт-дэцыма—233.
Квінтэт—234.
Квінтавы—235.
Квінтавы круг—236.
Квінтоля—237.
Квінты забароненыя—238.
Квінты роўналежныя—239.
Кіраўнік—148.
Кіраваць—149.
Ключ—247.
Ключ альтовы—248.
» барытонавы—249.
» басовы—250.
» дыскантовы—251.
» мэцца-сопранавы—252.
» скрыпічны—253.
» сопранавы—254.
» тэнаровы—257.

Клявіатура—241.
Клявікорды—242.
Клявіш—243.
Клявэсын—240.
Клярнэт—244.
Кляса—245.
Клясычны—246.
Кніжка—295.
Колёратура—257.
Кома—260.
Комбінацыйны—258.
Комбінацыя—259.
Комічны—75.
Композытар—262.
Композыцыя—263.
Консонанс—265.
Консэрваторыя—264.
Контрабас—266.
Контральт—267.
Контрактава—269.
Контрапункт—268.
Концэрт—270.
Концэртина—271.
Концэртмайстар—272.
Корнэт—275.
Коска—260.
Кропка—633; 458.
Кругавы—752.
Крыжаваньне галасоў—541.
Куранта—278.

Л.

Лагодна—158.
Лад—279; 584.
Лёгка—289; 684.
Лейтмотыў—290.
Лёкрыйскі—307.
Лібрэтта—295.
Ліга—296.
Лігатура—297.
Лідыйскі—298.
Лінейная сыстэма—299.
Лінія—300.
Ліра—301.
Літарны—73.
Літаўра—303; 628.
Ліхагучнасьць—207.
Ложкі—305.

Любоўна—21.
Лютня—311.

М.

Магчыма—443.
Мадрыгаль—314.
Мажор—313; 315.
Мажорны—316.
Майстар—318.
Маленькая арыя—35.
Маленькі—426.
Маленькая флейта—426.
Малітва—445.
Малы—320.
Мандаліна—322.
Мандоля—321.
Монодыя—358.
Мануаля—324.
Марш—328.
Мастак—42; 90.
Маўчанка—408.
Маўчаньне—528.
Маўчыць—610.
Мотыў—363.
Менш—340.
Мерна—355.
Мешаніна—341; 441.
Міксалідыйскі—349.
Міно́р—350.
Міно́рны 351.
Многа—357.
Многагалосьсе—353; 435.
Модуляцыя—356.
Монахорд—359.
Мордэнт—360.
Мотыў—363.
Моц—714.
Моц (гуку)—527.
Моцна—710; 492.
Моцна выбіваючы—326.
Моцна выдзяляючы—595.
Моцны час—529.
Мужна—492.
Музыка—366.
Музыка—364.
Музыкальны—365.
Музычны—365.
Мундштук—367.
Мутацыя—368.

Мэдыянта—330.
Мэлёдыка—333.
Мэлёдычны—334.
Мэлёдыя—335.
Мэлёдрама—336.
Мэлёміміка—337.
Мэлянхолічна—319.
Мэлёдэклямацыя—332.
Мэлізмы—331.
Мэнзура—338.
Мэнзуральны—339.
Мэтроном—344.
Мэтрыка—343.
Мэханізм—345.
Мэццо-сопрана—347.
Мякка—589.

Н.

На—586.
Набожна—474.
Над—567.
Надта—653.
Накланеньне—369.
На месцы—306.
Настойліва—507.
Настойна—191.
Настрайваць—370.
Настройка—371.
Настройшчык—372.
Натуральны—373.
Нахшляг—374.
Націск—14; 662.
Непакойна—188.
Новэмоля—378.
Нона—379.
Нота—380.
Нотадрукаваньне—383.
Нотапіс—384.
Нотацыя—381.
Нотны—382.
Нудны—283.
Нэўмы—375.
Нядбала—376.
Няпрыметна—190.
Нясьмела—24.

О.

Обэртон—385.
Опэра—394.

Оркестра—397.

П.

Паасобку—145.

Пабочны (тэма, трохгучнасьць)—430.

Паважна—123; 526.

Паволі—294.

Павольна—292; 25; 285.

Павольней—284.

Павялічэньне—658.

Павялічаны—659.

Пагражаючы—348.

Падаўжэньне—664.

Падвойны (нота, трэля, бэ-моль, дыез і інш.)—131.

Падвойны бэ-моль—162.

Падвойны дыез—163.

Падвышаны—433.

Падвышэньне—432.

Падобна—530.

Палажэньне—437.

Палка—32; 27; 407; 685.

Паменшаны—670.

Памяншаць—668.

Памяншэньне—669.

Панотка—374.

Папераменку—20.

Папуры—441.

Паралельны—403.

Партытура—405.

Партыя—406.

Парыўна—185.

Па сваім поглядзе—34.

Пасьледваньне—442.

Пасьпешнасьць—722.

Патэтычна—407.

Паўза—408.

Паўнота—436.

Паўтарэньне—431; 475; 478.

Паўтон—438.

Пахмура—308.

Пачатак—221.

Пачуцьцё—518.

Пашыраючы—15.

Пераварні—97.

Перайманьне—184.

Перапынак—408.

Першы—451.

Песа—419; 459.

Песьня—417.

Пеўчы—409.

Пець—418.

Піаніна—421.

Поўголасам—573.

Правільна—114.

Праднотка—715.

Прадузяцьце—446.

Практыкаваньне—674.

Прамежак—195.

Прамежны—453.

Праходныя тоны—456.

Працяжна—4.

Працяжнасьць (гуку)—154.

Працяжны—155.

Проба—476.

Програма—452.

Проста—189; 574; 515.

Просты рух—457.

Процілежны—454.

Проціскладаньне—455.

Прыгожа—127; 774.

Прыгожасьць—775.

Прыдушана—594.

Прыемна—425; 158.

Прыма—450.

Прыпын—686.

Прэлюдыя—447.

Пышна—577.

Пэдаля—411.

Пэрыод—416.

Пярэчаньне—415.

Пяцірысны—461.

Пяціступенная гама—460.

Пяшчотна—21; 223.

Пяньне—413.

Пяць—418.

Р.

Раз—97.

Разрэз—747.

Разьвязаць—464.

Разьвязаньне—465.

Разьвязаны—466.

Разьмер—462.

Рапсодыя—469.

Раптам—45; 591.

Распрацоўка—463.

Расъцянута—638; 581.
 Рашуча—779; 485; 139.
 Роднасьць (таноў)—493.
 Рознагучнасьць—150.
 Розьверць—470.
 Ронда—497.
 Романтизм—495.
 Романтичны—496.
 Рот—63.
 Роўна—708; 769.
 Роўналежны—403.
 Роўнамерна—769.
 Роўны—768.
 Рояль—498.
 Руляда—499.
 Рух—130; 354.
 Рухавасьць—6.
 Рыска—759.
 Рытм—489.
 Рытміка—490.
 Рытурнэль—491.
 Рэгістр—471.
 Рэзонанс—472.
 Рэквіэм—473.
 Рэлігійна—474.
 Рэпрыза—478.
 Рэпэтыцыя—476.
 Рэха—788.
 Рэчытатыў—481.

С.

Салённая музыка—500.
 Свабода—502; 540.
 Сільна—86.
 Сіпата—494; 699.
 Сказ—716.
 Скаля—537.
 Скарачэньне—1; 665.
 Скачучы—575.
 Скора—468; 758.
 Скочучы—501.
 Скрышка—563; 88.
 Скрыпічны—542.
 Скрытыя квінты і актавы—544.
 Слабеючы—135; 323.
 Слабы час—545.
 Слух—547.
 Смутак—650.
 Смутна—157.

Смык—551.
 Смычковы—552.
 Смычок—551; 73.
 Солё—560.
 Сольмізацыя—561.
 Сольфэджыо—562.
 Соната—564.
 Сонатына—565.
 Сопрана—568.
 Спакойна—231; 210; 261; 429;
 634.
 Спаўненьне—201.
 Сподні (голос, нота)—377.
 Стала—516.
 Столькі—605.
 Строга—482.
 Строй—584.
 Струна—274; 585.
 Струнамер—741.
 Струнны—586.
 Ступень—587.
 Стыль—580.
 Субдомінанта—590.
 Сугук—554.
 Сугучэньне—555.
 Сугучэць—556.
 Сумна—342; 308; 157.
 Сумеснасьць—29.
 Супакойваючыся—209.
 Супольства—29.
 Сурдына—138; 569.
 Сьлёзна—280.
 Сьмелагучны—70.
 Сьмеласьць—719.
 Сьвяточна—688.
 Сьпешна—723.
 Сьпеўка—215.
 Сьпеўны—410.
 Сьпяваньне—281; 431.
 Сьпяваць—418.
 Сьціхаючы—135; 208.
 Сымфонія—531.
 Сымфонічны—532.
 Сынкопа—533.
 Сырэна—535.
 Сыстэма—536.
 Сэквэнцыя—508.
 Сэкста—510.
 Сэкстакорд—511.

Сэкстэт—512.
 Сэкстоля—513.
 Сэкунда—514.
 Сэптакорд—521.
 Сэптыма—523.
 Сэптымоля—524.
 Сэптоля—524.
 Сэптэт—522.
 Сэрэнада—525.
 Сюіта—596.
 Сялянка—580.
 Сярэдні—346.
 Сярэднія галасы—578.

Т.

Таксама—530.
 Такт—597.
 Такт двухдолны—598.
 » просты—599.
 Тактавая рыска—602.
 Такт складаны—600.
 » трохдольны—601.
 Тактавае абазначэньне—603.
 Талеркі—608.
 Тарантэля—606.
 Таямнічна—352.
 Той-жа—202; 329.
 Той-жа тэмп—203.
 Тон—629.
 Тональнасьць—630.
 Тоніка—631.
 Транспозыцыя—635.
 Транспонаваньне—636.
 Транспонаваць—637.
 Трамбон—652.
 Трохгучнасьць—640.
 Трохі—434.
 Трохрысны—646.
 Троху—434.
 Трохугольнік—645.
 Труба—651; 654.
 Трыо—647.
 Тры—639.
 Трыоля—648.
 Трэля—641.
 Трэмолё—644.
 Трэмоляваньне—642.
 Трэмоляваць—643.
 Туба—655.

Тэатр—611.
 Тэма—612.
 Тэмбр—613.
 Тэмп—614.
 Тэмпэрацыя—615.
 Тэмпэраваны—616.
 Тэмпэраваць—617.
 Тэорыя—621.
 Тэрцэт—622.
 Тэрцыя—623.
 Тэрц-дэцыма—624.
 Тэтрахорд—626.
 Тэхніка—627.

У.

Увесь, усе—657.
 Увэртура—660.
 Удар—661.
 Ударныя інструманты—663.
 Узбуджана—273.
 Узварушана—7.
 Уздыхаючы—571.
 Узмацняючы—277.
 Узнесена—773.
 Узрастаючы—277.
 Ундэцыма—671.
 Унісон—672.
 Унтэртоны—673.
 Упарта—191; 507.
 Упрашаючы—444.
 Урачыста—559; 649; 683.
 Ускараючы—46; 583.
 Уступ—199; 780.
 Уступны тон—79.
 Утончанасьць—698.

Ф.

Фагот—675.
 Фактура—676.
 Фальцэт—677.
 Фальшывы—678.
 Фантазьяваць—679.
 Фантазія—680.
 Фантастычны—681.
 Фанфара—682.
 Фігура—689.
 Фігураваны—692.
 Фігуральны—690.
 Фігурацыя—691.

Фільгармонічны—694.
Фільгармонія—695.
Фінал—696.
Фіорытура—700.
Фісгармонія—701.
Фістуля—702.
Флейтападобна—704.
Флейта—705.
Фляжолет—703.
Форма—709.
Фортап'ян—711.
Фортап'янны—712.
Форшляг—715.
Фрыгійскі—724.
Фуга—726.
Фуга падвойная—727.
» простая—728.
Фугата—729.
Фугіраваны—731.
Фугэта—730.
Фэрмата—686.

Х.

Харавод—744.
Харавы—745.
Характарыстыка—736.
Хаўтурна—732.
Ход—737.
Холадна—720.
Хор—738.
Хораль—739.
Хоральны—740.
Хорэографія—742.
Хорысты, -ка—743.
Хроматычны—746.
Хрыпла—494.
Хутка—632.

Ц.

Царкоўны—751.
Царкоўны—752.
ду)—625.
Ціха—423.
Цыклічны—752.

Цымбалы—753.
Цытра—754.
Цыфра—755.
Цыфраваны—756.
Цыфроўка—757.
Цэзура—747.
Цэлатонная гама—749.
Цэлы тон—750.
Цэлая нота—748.
Цяжка—123; 412.

Ч.

Чатырохрысны—762.
Чвэрты—760.
Чвэрць—761.
Чула—517.
Чульліва—517.
Чыстая музыка—2.
Чысты строй—763.

Ш.

Шал—734.
Шалёна—735.
Школа—766.
Шпарка—758.
Штрых—767.
Шумна—656; 582.
Шчыпком—428.
Шырака—286.
Шырокае разьмяшчэньне
(акорду)—765.
Шырэй—284.

Э.

Экспозыцыя—770.
Экспромт—772.
Энгармонізм—777.
Энгармонічны—778.
Эолійскій—781.
Эстэтыка—786.
Эстэтычны—787.

Я.

Як падабаецца—294.
Яшчэ—28.